

Nyhetsbrev till överförmyndarna

Februari 2011

Länsstyrelsens tillsyn

Under 2010 har Länsstyrelsens verksamhet organiserats om och bl.a. har det bildats en tillsynsenhet. Syftet med omorganisationen har i huvudsak varit att avsätta resurser för att bedriva tillsyn och att Länsstyrelsen, utifrån lag, själva ska styra över den tillsyn som bedrivs. För överförmyndartillsynen har det inneburit att vi inte längre öppnar tillsynsärenden på varje anmälan utan endast när vi utifrån anmälan bedömer att det behövs en djupare granskning. Vi kommer även att fokusera mer på förebyggande tillsyn bl.a. i form av inspektioner.

En av de nyheter vi har för i år är att vi kommer skicka ut ett nyhetsbrev varje kvartal där vi informerar om vår verksamhet, en del praxis och liknande.

En annan nyhet är att vi från och med i år kommer att bli bättre på uppföljning av våra protokoll och beslut.

För att göra tillsynen mer effektiv kommer vi i större utsträckning att följa upp de protokoll och beslut som vi skickar ut. Kontakten kommer att ske via telefon, e-post och/eller besök. När Länsstyrelsen anser att det behövs kommer vi även att begära in en återrapportering. I de fall Länsstyrelsen har uttalat "allvarlig kritik" mot en överförmyndare eller överförmyndarnämnd kommer vi att följa upp detta med ett besök och/eller ett telefonsamtal. Anledningen till detta är att det vanligtvis uppstår frågor som kan vara bra att diskutera.

Vårens tillsynsbesök

Nu har vi planerat hur årets tillsyn ska läggas upp och till våren kommer vi att besöka följande kommuner:

Salem
Täby
Österåker
Norrtälje
Solna
Sundbyberg
Södertälje
Vallentuna
Nykvarn
Danderyd
Ekerö
Lidingö
Nacka

Vi bestämmer tid med respektive kommun innan besök. Övriga kommuner besöker vi i höst.

Resultat av gemensam brukarundersökning 2010

Nu har Länsstyrelsen i Stockholms län fått resultatet från den brukarundersökning som gjorts i länets kommuner avseende överförmyndartillsynen. Undersökningen har gjorts i storstadslänen Västra Götalands, Skåne och Stockholms län. Det visade sig att Stockholms län hade ett lägre värde genomgående av de tre länsstyrelserna. Vi tar till oss resultatet och kommer att arbeta med att förbättra relationerna med er ute i kommunerna. Av brukarundersökningen framkom bl.a. följande. Länsstyrelsen i Stockholms län fick högt betyg inom området bemötande, lägre betyg inom området information och vägledning samt frågan om handläggningstiden på klagomålsärenden. Störst förbättringspotential finns för Länsstyrelsen i att ge den information som behövs och att ge ett bra stöd till överförmyndarverksamheten i kommunerna.

Fråga om sekretess

Länsstyrelsen har fått en fråga om 11 § i förmyndarskapsförordningen (1995:379) (FFO) bryter sekretessen i 32 kap. 4 § Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) (OSL) på samma sätt som 32 kap. 5 § OSL som hänvisar till 16 kap. 7 § föräldrabalken (FB) gör. Frågan rörde bl.a. om en journalist kunde begära att få ut ett registerutdrag enligt 11 § FFO för varje ställföreträdarskap och om överförmyndaren då hade rätt att neka. Regeln i 11 § FFO bryter inte sekretessen i 32 kap. 4 § OSL. Eftersom det inte finns någon sekretessbrytande bestämmelse gäller sekretessen även förmyndarskapsförordningen.

Enligt 11 § i FFO ska överförmyndaren lämna ett utdrag ur registret, om det begärs, för att visa vem som är förordnad ställföreträdare för en enskild och på vilken grund ställföreträdarskapet vilar. Utdraget ska vara utformat på det sätt som framgår av bilaga 1 till denna förordning.

Regeringsrätten har i RÅ 2007 ref. 82 (se bifogad fil) prövat en begäran, enligt 11 § FFO, från ett kreditupplysningsföretag om att få ut upplysningar om vilka som har förvaltare. RegR gick igenom för ärendet gällande lag och kom bl.a. fram till att en prövning enligt dåvarande 9 kap. 14 § sekretesslagen (1980:100) skulle göras. RegR framförde bl.a. följande.

SekrL innehåller ingen hänvisning till FFO. Härav följer att bolagets begäran, utan hinder av att den formulerats som en begäran om utdrag ur överförmyndarnämndens register över förvaltare, skall sekretessprövas enligt 9 kap. 14 § SekrL. Bestämmelsen innehåller ett s.k. omvänt skaderekvisit vilket innebär en presumtion för sekretess. Denna presumtion gäller även det förhållandet att förvaltare förordnats för en viss person. Uppgift hos överförmyndare eller överförmyndarnämnd om att en viss person har förvaltare utsedd kan därför lämnas ut endast om detta kan ske utan risk för skada eller men för den person som uppgiften avser.

Därefter diskuterades bl.a. syftet med 11 § FFO enligt följande.

Lagstiftningen utgår alltså från att det kan vara av väsentlig betydelse för tredje man att få kännedom om att en viss person har förvaltare utsedd. Detta måste enligt Regeringsrättens mening beaktas vid tillämpningen av den aktuella sekretessbestämmelsen.

RegR gjorde sedan en bedömning av kreditupplysningsföretagets verksamhet, bl.a. vilka lagar de har att följa och vad de skulle ha uppgifterna till. Utifrån den bedömning som gjordes fann RegR att en uppgift om att en viss person har förvaltare utsedd är av sådant slag att den normalt kan lämnas ut till ett kreditupplysningsföretag utan hinder av sekretess.

Vår slutsats är därför om t.ex. en journalist begär att få ut registerutdrag för samtliga godmanskap eller förvaltarskap enligt 11 § FFO får överförmyndaren göra en sekretessprövning (menprövning) som även omfattar syftet med begäran; vad uppgifterna ska användas till.

Vi som arbetar med överförmyndartillsynen vill gärna veta vad ni inom överförmyndarverksamheten förväntar sig av oss och vad ni tycker att vi kan förbättra. Vi tar gärna emot era synpunkter vid kommande inspektioner. För övrigt går det bra att ta kontakt med oss och komma med frågor och synpunkter när som helst.

Börja skriv här.....

